

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 06 06
COM(2012) 281 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO
RŪMAMS**

Komisijos 2011 m. rezultatų valdymo srityje apibendrinimas

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO RŪMAMS

Komisijos 2011 m. rezultatų valdymo srityje apibendrinimas

1. ĮVADAS

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 317 straipsnį, neviršijant turimų asignavimų ir atsižvelgiant į patikimo finansų valdymo principus, Europos Komisijai suteikiama atsakomybė už ES biudžeto vykdymą. Jame numatyta, kad valstybės narės bendradarbiauja su Komisija siekdamos užtikrinti, kad asignavimai būtų naudojami pagal šiuos principus.

Patvirtindama šią apibendrinamąją ataskaitą, Komisija prisiima visą politinę atsakomybę už ES biudžeto valdymą, remdamasi generalinių direktorių ir tarnybų vadovų metinėse veiklos ataskaitose (MVA) pateiktais patikinimais ir išlygomis.

Apibendrinamojoje ataskaitoje Komisija taip pat nurodo svarbiausius valdymo klausimus, kuriuos būtina spręsti pirmiausia, ir veiksmus, kurių reikia imtis, kad nustatyti trūkumai būtų pašalinti.

2011 m., ketverius metus iš eilės, Audito Rūmai pateikė besąlyginę teigiamą nuomonę dėl 2010 m. ES konsoliduotųjų ataskaitų. Kiek tai susiję su mokėjimų teisėtumu ir tvarkingumu, Audito Rūmai apskaičiavo, kad bendras mokėjimų klaidų¹ lygis buvo 2–5 %, palyginti su 2006 m., kai labiausiai tikėtinų klaidų lygis vis dar viršijo 7 %. Tai rodo, kad priemonės, kurių buvo imtasi laikui bėgant nustatytiems trūkumams ištaisyti, pasiteisino ir liudija apie Komisijos nuolatinę pastangą.

Komisija supranta, kad Audito Rūmai nusprendė įvesti metodikos pakeitimų. Šie pakeitimai susiję su pagrindinių operacijų apibrėžties pakeitimu audito imtyje (išskyrus išankstinį finansavimą, bet įskaitant tarpuskaitą) ir sunkių pažeidimų kiekybinio įvertinimo visų politikos sričių viešuosiuose konkursuose metodą. 2011-ieji finansiniai metai bus Audito Rūmų naujos metodikos, vadinamojo tuščiojo bandymo, metais. **Panašu, kad naujas nuo 2012 m. taikomas metodas mechanškai padidins nuo 2012 m. pranešamų klaidų lygį.**

Komisija supranta, kad šie pokyčiai bus aiškiai paaiškinti ir klaidų lygis metinėse ataskaitose bus pateiktas taip, kad jį būtų galima palyginti su ankstesnių metų klaidų lygiu. Tačiau Komisijai susirūpinimą kelia poveikis, kurį padidėjęs paskelbtas klaidų lygis gali turėti kontrolės sąnaudoms, nes dėl to suinteresuotosios šalys galėtų prašyti papildomos kontrolės priemonių, taip didindamos paramos gavėjų ir Komisijos tarnybų administracinę naštą.

¹ Audito Rūmų apskaičiavimu, labiausiai tikėtinų mokėjimo klaidų 2010 m. buvo 3,7 % (OL C 326, 2011 m. lapkričio 10 d., 1.16 dalis).

2. PATIKINIMO PAGRINDO STIPRINIMAS

2.1. Atskaitomybės grandinė

Kolegija perduoda politinių ir valdymo tikslų įgyvendinimo įgaliojimus generaliniams direktoriams ir tarnybų vadovams, kuriems, kaip įgaliotiesiems leidimus suteikiantiems pareigūnams suteikiamos priemonės veikti. Šiam decentralizuoto valdymo organizavimui būdinga tai, kad aiškiai apibrėžiama skirtinga dalyvių atsakomybė. Įgaliotiesiems leidimus suteikiantiems pareigūnams suteikiami visi įgaliojimai nustatyti tinkamiausią ir veiksmingiausią kontrolės sistemą, kuria būtų užtikrinamas patikimas ir veiksmingas išteklių, už kuriuos jie yra atsakingi, valdymas. MVA yra pagrindinė priemonė, kuria įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas atsiskaito už žmogiškųjų ir finansinių išteklių, už kuriuos jis yra atsakingas, valdymą. Įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai už savo pareigų vykdymą atsiskaito MVA², į kurią įeina pasirašyta patikinimo deklaracija, *inter alia*, apimanti finansinių operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. MVA yra ataskaita, kurioje jie surašo visus klausimus, kylančius dėl jų vykdomo valdymo, apie kuriuos būtina pranešti kolegijai, kad jie būtų pripažinti politiniu lygmeniu. Kiekvienoje MVA aiškiai patvirtinama, kad atsakingam (-iems) Komisijos nariui (-iams) apie pagrindinius MVA aspektus, įskaitant visas išlygas, kurias įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas ketino padaryti, buvo pranešta prieš galutinai pasirašant patikinimo pareiškimą.

Ši apibendrinamoji ataskaita priimta kolegialiai, po diskusijos per vieną iš Komisijos savaitinių posėdžių.

2.2. Metinių veiklos ataskaitų kokybė

MVA yra pagrindinis informacijos šaltinis Audito Rūmams ir biudžeto įvykdymą tirtinančiai institucijai. 2010 m. metinėje ataskaitoje Audito Rūmai įvertino dvidešimt vienos iš 2010 m. parengtų keturiasdešimt devynių MVA kokybę. Audito Rūmų nuomone, dvylikoje audituotų 2010 m. MVA pateiktas „teisingas finansų valdymo vertinimas tvarkingumo atžvilgiu“, o devyniose audituotose 2010 m. MVA – „iš dalies teisingas vertinimas“. Dėl septynių iš tų devynių MVA Audito Rūmai laikėsi nuomonės, kad išlygos aprėptis arba mastas turėtų būti platesnis. 2011 m. MVA paaiškinama, kaip atitinkamos tarnybos dirbo siekdamos spręsti Audito Rūmų išskirtus klausimus.

Galiojantys nurodymai, kaip rengti 2011 m. MVA, buvo patobulinti siekiant toliau gerinti patikinimui pagrįsti naudojamų audito įrodymų kokybę ir padidinti ataskaitų aiškumą. **Komisijos analizė rodo, kad apskritai peržiūrėti nurodymai buvo tinkamai įgyvendinami visoje Komisijoje.** Visos tarnybos pranešė tvarkingumo rodiklius, kurie apima visas svarbias biudžeto sritis ir valdymo būdus, o apie vėlesnius įvykius pranešta laikantis peržiūrėtų gairių.

Komisija pažymi didelį pagerėjimą siekiant objektyviau ir tiksliau nustatyti išlygų ir susidarančios finansinės rizikos aprėptį. Šis pagerėjimas – tai nuosekliau vartojami terminai, geresnis klaidų lygio pateikimas, geriau apskaičiuotos su rizika susijusios sumos ir taikomi reikšmingumo kriterijai, taip pat naudojama geriausia pasidalijamojo valdymo srityje turima patikima informacija.

Pastoviai siekdamas gerinti padėtį Komisijos centrinės tarnybos ir toliau ankstyvame etape padeda generaliniams direktoratams rengti MVA: aptaria pagrindinius klausimus su generaliniais direktoratais ir tarnybomis, teikia reikiamas gaires, kaip pagerinti galutinės tekstų

² Finansinio reglamento 60 straipsnis.

redakcijos kokybę. Vėl pasitvirtino, kad tarpusavio (išankstiniai) vertinimai yra veiksminga priemonė įvairioms to paties lygmens tarnyboms keistis nuomonėmis, kaip savo MVA formuluoti tam tikrus įvairioms sritims svarbius klausimus, užtikrinti nuoseklų požiūrį ir tinkamai šalinti nustatytus trūkumus.

MVA yra pagrindinė priemonė, kuria remdamiesi įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai dokumentais patvirtina savo atskaitomybę kolegijai, ir yra patikinimo pareiškimo įrodymų šaltinis. Komisija yra pasirengusi nuolat didinti MVA aiškumą ir palyginamumą. Komisija nurodė Generaliniam sekretoriatui ir Biudžeto generaliniam direktoratui nuolat teikti gaires generaliniams direktoratams ir tarnyboms, reguliariai peržiūrint galiojančius nurodymus, aiškinamąsias gaires, mokymo priemones, atliekant MVA projektų kokybinę peržiūrą ir rengiant tarpusavio (išankstinius) vertinimo posėdžius.

2.3. Pranešimai apie klaidų lygius

Generaliniai direktoriai į savo patikinimo deklaracijas įtraukia išlygas, pagrįstas atliktu trūkumų reikšmingumo vertinimu, ir (arba) pastebėjimus dėl savo MVA sudėtinių dalių. Pagrindinis elementas, naudojamas siekiant nustatyti, ar išlyga būtina, yra nustatytų arba praneštų klaidų lygių ir susijusios finansinės rizikos vertinimas.

Svarstydami ir apskaičiuodami likutinių klaidų lygius, Komisijos departamentai taiko skirtingus metodus, pagal kuriuos atsižvelgiama į politikos sričių, už kurias jie yra atsakingi, ypatumus. Jei įmanoma, generalinis sekretorius ir Biudžeto GD generalinis direktorius skatina suderinti skirtingus aspektus, ypač likutinių klaidų lygio naudojimą. Todėl galiojantys nurodymai buvo išplėsti, siekiant užtikrinti, kad, kiek tai susiję su likutinių klaidų lygiu, visos tarnybos nuosekliai vartotų terminus ir taikytų kriterijus, naudotų daugiamečių metodą ir sąvoką „vėlesni įvykiai“ (įvykiai nuo metų pabaigos iki kovo pabaigos, kai ataskaitą pasirašo įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas).

Daug generalinių direktoratų pranešdami apie klaidas jau naudoja daugiamečių metodą. Komisija paveda kitoms tarnybos, kurios įgyvendina daugiamečių programas, savo MVA atskleisti bendrą finansinę riziką pagal daugiamečių kontrolės strategiją, kad nuo 2012 m. tai būtų vienintelis metodas.

Per ataskaitinius metus **struktūrinių fondų generaliniai direktoratai parengė naują bendrą reikšmingumo nustatymo metodą**. Sprendimas, ar pareikšti išlygą, dabar grindžiamas trijų etapų metodu:

- įvertinamos nacionalinės valdymo ir kontrolės sistemos;
- visapusiškai atsižvelgiama į numatomus klaidų lygius, kuriuos nacionalinės institucijos nustatė ir pranešė metinėse kontrolės ataskaitose, kai juos buvo galima patvirtinti, o ne naudojami iš anksto nustatyti klaidų lygiai³; ir
- kiekvienai programai taikoma bendra likutinė rizika, siekiant stebėti daugiamečių valdymo ir kontrolės sistemų taisomąjį pajėgumą.

Šis požiūris taip pat reiškia, kad MVA atskleidžiami **Komisijos visų veiklos programų kontrolės sistemų vertinimo rezultatai**, atsižvelgiant į įvairius patikinimo lygmenis ir

³ Vadinamosios nustatyto dydžio sumos, taikomos finansinių klaidų ištaisymams.

nacionalinio audito nuomones. Tai atitinka vieno audito principą, taip pat pabrėžiama, kad valstybės narės yra atsakingos už savo kontrolės aplinką.

Komisija mano, kad šios pastangos suderinti reikšmingumo kriterijus yra svarbus patobulinimas, padedantis užtikrinti MVA darną, aiškumą ir skaidrumą. Regioninės politikos, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties, Žemės ūkio ir kaimo plėtros, Jūrų reikalų ir žuvininkystės generaliniams direktoratams nurodoma toliau tęsti derinimą ir susitarti dėl bendrų kriterijų ir bendro 2012 m. MVA pateikimo. Vidaus reikalų generalinis direktoratas (nors jo teisiniai pagrindai skiriasi) turėtų kuo labiau dalyvauti šiame derinimo procese.

2.4. Vidaus auditas

Audito pažangos komitetas (APK) toliau informuodavo kolegiją apie audito klausimus, įskaitant klausimus, susijusius su kolektyviniu aspektu. APK taip pat informuodavo kolegiją apie pažangą, pasiektą įgyvendinant priimtas audito rekomendacijas iki 2011 m. pabaigos. 80 % visų 2007–2011 m. laikotarpiu priimtų rekomendacijų buvo įgyvendinta. Iš 118 labai svarbių iki 2011 m. pabaigos neįgyvendintų rekomendacijų tik 24 vėluojama įgyvendinti daugiau negu 6 mėnesius, palyginti su iš pradžių nustatytu terminu.

2012 m. gegužės mėn. Komisijos vidaus audito tarnyba, atsižvelgdama į Finansinio reglamento 86 straipsnio 3 dalį, pateikė 2011 m. metinę vidaus audito ataskaitą. Ją papildė Komisijos vidaus audito tarnybos antra bendroji nuomonė. Nuomonė pagrįsta bendru vidaus audito skyrių ir Vidaus audito tarnybos 2009–2011 m. darbu, atliktu įgyvendinant suderintą strateginį audito planą. Joje daugiausia dėmesio skiriama finansų valdymui.

Bendrojoje nuomonėje pateikiama teigiama nuomonė apie finansų valdymą Komisijoje, išskyrus tas sritis, dėl kurių savo MVA išlygas pateikė generaliniai direktoriai. Numatytas potencialus šių išlygų finansinis poveikis yra mažiau negu 2 % viso biudžeto ir nors ne visos išlygos yra kiekybiškai įvertinamos, jos kelia potencialų pavojų reputacijai.

Komisija taip pat pažymi, kad vadinamojoje *dalyko pabrėžimo pastraipoje*, kuri įtraukiama į bendrąją nuomonę, Vidaus audito tarnyba pabrėžia kelis klausimus, kuriuos turi spręsti Komisijos tarnybos:

- poreikis toliau derinti likutinių klaidų lygio apskaičiavimą visoje Komisijoje;
- trūkumai, nustatyti teikiant išorės pagalbą pagal centralizuotus ir decentralizuotus kvietimus teikti pasiūlymus, ir ypač poreikis gerinti planavimą, atsiskaitymą ir kontrolės priemonių, kurių dotacijų valdymo srityje imasi ES delegacijos, stebėseną;
- politikos sritys, kuriose klaidų rizika vis dar aukšta, ir ypatingos problemos, siejamos su pasidalijamuoju valdymu sanglaudos politikos srityje;
- poreikis geriau koordinuoti ir derinti kontrolės strategijas *susijusių* politikos sričių lygmeniu, visų pirma patikrų vietoje programas mokslinių tyrimų politikos generaliniuose direktoratuose;
- valstybių narių kontrolės sistemų trūkumai, visų pirma pirmojo lygio patikrų dėl tarnybų, atsakingų už pagalbos schemas, prašymų;

- 2011 m. pabaigoje vis dar neįgyvendintos priemonės, kuriomis siekiama išspręsti tam tikrus reikšmingos rizikos klausimus, pavyzdžiui, pagerinti Europos pasaulinės navigacijos palydovų sistemų (GNSS) valdymą, projektų valdymą ir ilgalaikio turto apskaitą; pagerinti prašymų išmokėti lėšas mokslinių tyrimų srityje *ex ante* patikrų veiksmingumą; valdyti IT pokyčius siekiant išvengti dubliavimo; kelioms tarnyboms stebėti mokėjimo terminus ir įgyvendinti kovos su sukčiavimu strategiją.

3. PATIKINIMAS ATSIŽVELGIANT Į MVA IR GENERALINIŲ DIREKTORIŲ PAREIKŠTAS IŠLYGAS

Išnagrinėjusi MVA, ypač kiekvieno generalinio direktoriaus pasirašytas deklaracijas, Komisija pažymi, kad visose jose pateiktas pagrįstas patikrinimas dėl išteklių naudojimo numatytais tikslais, dėl patikimo finansų valdymo principų laikymosi ir dėl to, kad taikomomis kontrolės procedūromis užtikrinamas reikiamas pagrindinių operacijų teisėtumas ir tvarkingumas. Kai kurie įgaliojėji leidimus suteikiantys pareigūnai atskleidė likusius trūkumus ir savo MVA pateikė išlygų, tačiau dėl to nesuabejojo bendru pateiktu patikrinimu.

Keturiolika generalinių direktorių ir du vykdomųjų įstaigų direktoriai savo 2011 m. MVA iš viso pateikė **dvidešimt septynias išlygas**. Išlygos padarytos 17-oje tarnybų, kurios kartu atlieka daugiau negu 90 % Komisijos finansinių (išlaidų ir pajamų) operacijų. Tarp išlygų yra keturiolika iš septyniolikos dar 2010 m. padarytų išlygų, dėl kurių iki 2011 m. pabaigos vis dar buvo vykdomi veiksmai, ir trylika naujų išlygų. Trys 2010 m. išlygos buvo panaikintos.

Bendra su rizika susijusi suma (kiekybiškai įvertinta išlygose) gerokai padidėjo: nuo 600 mln. EUR 2010 m. MVA iki **didžiausios galimos 3 564 mln. EUR⁴** sumos 2011 m. MVA. Išlygų skaičius ir su rizika susijusių sumų piniginė rizika padidėjo ne dėl to, kad pablogėjo Komisijos finansų valdymas. Tą veikiau lėmė tam tikrų techninių ir struktūrinių veiksmų bendras poveikis:

- Iš šių dvidešimt septynių išlygų šešios yra susijusios su tuo pačiu klausimu ir ta pačia programa (7BP). Taip yra dėl to, kad Septintąją bendrąją programą (7BP), kurios įgyvendinimas paspartėjo 2011 m. (žr. 3.5 skyrių), valdo penki generaliniai direktoratai ir viena vykdomoji įstaiga, todėl atsiranda sudėtinių išlygų.
- Santykinis daugiamečio biudžeto įgyvendinimo ciklo užbaigimo taškas:
 - pagal tiesioginio valdymo principą įgyvendinamos 2007–2013 m. kartos programos dabar jau beveik įgyvendintos, todėl iš *ex post* auditų galima daryti išvadas (tuo paaiškinama pateikta išlyga dėl mokslinių tyrimų 7BP);
 - pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybės narės pradeda teikti padidintos imties vykdomų veiklos programų audito rezultatus (tuo iš dalies paaiškinamas padidėjęs Regioninės politikos generalinio direktorato išlygų mastas);

⁴ Šią sumą sudaro visos išlygose kiekybiškai įvertintos sumos (ne daugiau kaip 1 982 mln. EUR) ir apskaičiuota su rizika susijusi suma (1 582 mln. EUR) dėl Biudžeto GD išlygos dėl tradicinių nuosavų išteklių. Atsižvelgta į generalinių direktoratų, kurie pranešė apie mažiausias ir didžiausias ribas, didžiausią nurodytą sumą.

- dauguma 2007–2013 m. programų dabar įgyvendinama visu pajėgumu. Dėl padidėjusio 2007–2013 m. programų įgyvendinimo masto pagausėjo mokėjimų, todėl, palyginti su praėjusiais metais, atsirado didesnė būdingų klaidų rizika.
- Sanglaudos politikos atveju, nustatyto dydžio išmokomis grindžiamo valdymo įverčius pakeitus (žr. 3.3 skyrius) faktinių klaidų duomenimis, kuriuos praneša valstybių narių audito institucijos, geriau vertinta tvarkingumo rizika, tačiau taip pat reiškia, kad išlyga taikoma vis daugiau programų ir vis didesnėms sumoms.
- Pagal neseniai paskelbtas gaires, kaip atsižvelgti į išankstinį finansavimą apskaičiuojant likutinių klaidų lygius ir su rizika susijusias sumas, tarnybų reikalaujama įtraukti ankstesnio laikotarpio išankstinio finansavimo sumas, kurios buvo išmokėtos kartu išmokant tarpinį ir galutinį likutį, ir tokiu būdu neleidžia joms prilyginti tarpinio ir galutinio likučio išmokų klaidų lygius naujoms išankstinio finansavimo išlaidoms, kurių klaidų lygis iki šiol yra lygus nuliui.
- Daugelio programų tvarkingumo rizika yra labai arti 2 % reikšmingumo ribos. Dėl nedidelių kasmečių nustatytų klaidų lygio svyravimų, kurie arti ribos, laikui bėgant pateikiamos kintamos išlygos.

Visi generaliniai direktoriai ir tarnybų vadovai nustatė pagrindines savo išlygų priežastis ir jų taisomuosius veiksmus. Apskritai dažniausiai pasitaikantys sunkumai yra susiję su **dotacijų gavėjams nustatytais sudėtingomis atitikimo reikalavimams taisyklėmis** (tai daro poveikį lėšoms, kurioms taikomi tiesioginio centralizuoto valdymo principai) ir su neteisingu **viešųjų pirkimų taisyklių** taikymu (tai dažna padaromų klaidų priežastis dėl pagal pasidalijamojo valdymo principą ir netiesiogiai valdomų lėšų). Komisija padarė praktines šios patirties išvadas ir pateikė naujos kartos programų esminio paprastinimo pasiūlymų (žr. 4.5 skyrių).

Įvertinus kontrolės rezultatus, trys perkeltos ankstesnių metų išlygos buvo panaikintos. Kad išlyga būtų panaikinta, įgaliotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų buvo paprašyta nurodyti priemones, kurių imtasi nustatytiems trūkumams šalinti, parodyti, kad tos priemonės buvo veiksmingos ir kad trūkumai buvo veiksmingai pašalinti. Daugeliu atveju tam reikia audito įrodymų, iš kurių matyti, kad klaidų lygis sumažėjo iki priimtino lygio arba kad sistemos buvo sustiprintos ir dabar tinkamai veikia.

3.1. Pajamos

Tradiciniai nuosavi ištekliai (TNI) sudarė 12,2 % visų 2011 m. ES biudžeto pajamų. Tradicinius nuosavus išteklius nustato ir surenka valstybės narės. Trys ketvirtadaliai šios sumos yra mokama į ES biudžetą, o likęs ketvirtis lieka valstybėms narėms surinkimo išlaidoms padengti. Atsižvelgiant į geografinę padėtį, Belgija yra viena iš svarbiausių tradicinių nuosavų išteklių teikėjų – 9,45 % visų TNI 2011 m. Po Komisijos atliktų patikrinimų ir Audito Rūmai atliktų auditų pabrėžtas pervestų sumų ir pagrindinių įrašų suderinimo klausimas. Biudžeto GD generalinis direktorius pateikė **išlygą dėl Belgijos tarpuskaitos ir apskaitos sistemų nepakankamo patikimumo patikinimo**. Komisija pareikalavo imtis taisomųjų veiksmų, be kita ko, stiprinti visos apskaitos sistemos vidaus kontrolės priemones ir išorės auditą. Dabar neaišku, ar teisingos Belgijos TNI sumos įskaitomos į Komisijos sąskaitą.

Komisija primena įsipareigojimus, kuriuos prisiėmė šios valstybės narės valdžios institucijos dėl parengtų veiksmų planų savo muitinės deklaracijų tvarkymo sistemų trūkumams ištaisyti, ir primena, kad ji atidžiai ir griežtai stebės jų įgyvendinimą.

3.2. Žemės ūkis ir gamtos ištekliai

2010 m. metinėje ataskaitoje Audito Rūmai, remdamiesi šiek tiek didesniu negu 2 % įvertintu klaidų lygiu⁵, padarė išvadą, kad žemės ūkio ir gamtos išteklių skyriuje buvo reikšmingų klaidų. Kartu joje parodyta, kad nebuvo reikšmingų tiesioginių išmokų, kurioms taikoma integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS) ir kurios sudaro 91,4 % visų EŽŪGF išlaidų, klaidų.

Už žemės ūkio ir kaimo plėtros sritį atsakingas generalinis direktorius 2011 m. MVA pateikė tris išlygas:

- Atsižvelgiant į IAKS svarbą žemės ūkio išlaidų valdymui ir kontrolei, taip pat didelius **Bulgarijos ir Portugalijos IAKS trūkumus**, 2010 m. išlyga buvo perkelta dėl reputacijos, nors trūkumų finansinis poveikis neviršijo reikšmingumo ribos. 2010 m. ši išlyga taikyta Bulgarijai, Rumunijai ir Portugalijai. 2011 m. išlyga Rumunijai buvo panaikinta per Komisijos auditą nustačius, kad Rumunijos veiksmų planas užbaigtas, o atliktas darbas laikomas tinkamu.
- Apskritai nauja **išlyga dėl išlaidų kaimo plėtros priemonėms** padaryta dėl to, kad nustatytas likutinių klaidų lygis (iki 2,36 %) buvo šiek tiek aukštesnis negu reikšmingumo riba 2011 m. Šių klaidų lygis daugiausiai padidėjo dėl to, kad kaimo plėtrai taikoma daug ir (arba) sudėtingų programose numatytų sąlygų, dėl kurių didėja paramos gavėjų klaidų rizika, o nacionalinių valdžios institucijų kontrolės priemonės sudėtingėja ir brangsta.
- **Dėl sertifikuotų ekologiškų produktų priežiūros ir kontrolės trūkumų** buvo padaryta išlyga dėl reputacijos. 2011 m. įvykiai parodė, kad ekologinės žemdirbystės sektoriaus kontrolės priemonės yra nepakankamos ir kad gali būti valstybių narių ir trečiųjų šalių kontrolės sistemų ES lygmens priežiūros trūkumų, įskaitant kontrolės įstaigų, sertifikuojančių ekologiškus produktus importui į ES, priežiūrą.

Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD generalinė direktorė paliko galioti išlygą dėl Žuvininkystės **orientavimo finansinės priemonės (ŽOFP)**, atsižvelgdama į vieną programą Vokietijoje, dėl kurios reikės ištaisymo, tačiau reikia sulaukti vertinimo rezultatų.

Komisijos **Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD** generalinė direktorė **paskelbė naują išlygą dėl Europos žuvininkystės fondo valdymo ir kontrolės sistemų ir investicijų į laivus**, kadangi buvo nustatyta išlaidų atitikimo reikalavimams klaidų, taip pat nustatyta, kad valstybės narės nepakankamai patikrino, ar investicijos į laivus padidina laivų galimybes sugauti žuvis.

Klimato politikos GD generalinis direktorius paliko galioti savo ankstesnę išlygą, atsižvelgęs į tai, kad dėl **didelio saugumo pažeidimo ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos nacionaliniuose registruose** buvo pakenkta Komisijos reputacijai.

⁵ Audito Rūmų vertinimu, labiausiai tikėtinų klaidų lygis – 2,3 % (OL C 326, 2011 m. lapkričio 10 d., 3.1 priedas).

Sveikatos ir vartotojų reikalų GD generalinis direktorius pateikė išlygą dėl **valstybių narių išlaidų atlyginimo prašymų pagal gyvūnų ligų likvidavimo ir stebėjimo programas maisto ir pašarų politikos srityje tikslumo**. Pagrindiniai aptiktų klaidų šaltiniai yra valstybių narių, kurios neteisingai taiko teisės aktuose nustatytas atitikimo reikalavimams taisyklės, išlaidų atlyginimo prašymai. Siekiant sumažinti klaidų lygį pašarų ir maisto politikos srityje, Sveikatos ir vartotojų reikalų GD generalinis direktorius jau ankstesniais metais ėmėsi kai kurių priemonių. Pavyzdžiui, Komisijos sprendimu dėl veterinarijos programų, kurias pradėta vykdyti nuo 2011 m. sausio 1 d., pateiktas tikslesnis ir ribojantis reikalavimus atitinkančių išlaidų apibrėžimas. Nuo 2012 m. pradėjus taikyti vienkartinės išmokas dar labiau sumažės klaidų valstybių narių prašymuose atlyginti išlaidas ateinančiais metais.

3.3. Sanglauda, energetika ir transportas

Daugelį metų sanglaudos politikos srityje įvertintas klaidų lygis buvo didesnis negu kitose politikos srityse. 2010 m. Audito Rūmai nustatė, kad labiausiai tikėtinų šio skyriaus klaidų lygis yra 7,7 %. Nustatytų klaidų lygis **kasmet kinta** ir jam poveikį daro santykinis daugiamečio įgyvendinimo ciklo etapas. 2010 m. buvo pirmieji metai, kai visu pajėgumu įgyvendinta dauguma pagal dabartinį teisinį pagrindą numatytų programų. Daugelis nacionalinių institucijų buvo įgyvendinusios projektus ir deklaravusios išlaidas, todėl padidėjo būdingų klaidų rizika.

Regioninės politikos GD generalinis direktorius pateikė dvi išlygas: vieną su reputacija susijusią išlygą dėl valdymo ir kontrolės sistemų nustatytoms veiklos programoms Airijoje, Ispanijoje, Italijoje, Vengrijoje, Vokietijoje ir tarpvalstybinėms programoms pagal ERPF / Sanglaudos fondą 2000–2006 m. laikotarpiu ir kitą išlygą dėl ERPF / Sanglaudos fondo valdymo ir kontrolės sistemų nustatytoms veiklos programoms aštuoniolikoje valstybių narių⁶, PNPP valdymo ir kontrolės sistemų buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje ir Europos teritorinio bendradarbiavimo programų, taip pat PNPP⁷ / tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos 2007–2013 m. laikotarpiu.

Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD generalinis direktorius pateikė dvi išlygas: viena iš jų yra dėl valdymo ir kontrolės sistemų nustatytoms veiklos programoms Ispanijoje, Italijoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje pagal ESF 2000–2006 m. laikotarpiu, o kita – dėl nustatytų veiklos programų Belgijoje, Čekijoje, Ispanijoje, Italijoje, Jungtinėje Karalystėje, Latvijoje, Lietuvoje, Rumunijoje, Slovakijoje ir Vokietijoje pagal ESF 2007–2013 m., taip pat dėl buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos PNPP programos. Abi išlygos pateiktos dėl didelių nustatytų veiklos programų valdymo ir kontrolės sistemų pagrindinių aspektų trūkumų.

Šie trūkumai, dėl kurių abu generaliniai direktoratai pateikė išlygas, yra susiję su, pavyzdžiui, sertifikavimo veikla, dideliu klaidų lygiu, viešųjų pirkimų taisyklių laikymusi, atitikimo reikalavimams taisyklėmis, valdymo patikrinimais arba audito seka.

Komisija toliau griežtai vykdys savo priežiūros funkciją, ragindama valstybes nares nedelsiant šalinti nustatytus valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus, taip pat laiku nutraukdama arba laikinai sustabdydama mokėjimus ir prireikus atlikdama finansinių klaidų ištaisymus. Savo pastangas šiose srityse Komisija sutelks imdamasi suderintų prevencinių ir taisomųjų veiksmų. Kas trejus metus peržiūrėdama Finansinį reglamentą ir teikdama konkretiems sektoriams

⁶ Austrijoje, Bulgarijoje, Čekijoje, Estijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Italijoje, JK, Latvijoje, Lenkijoje, Lietuvoje, Nyderlanduose, Prancūzijoje, Rumunijoje, Slovakijoje, Slovėnijoje, Vengrijoje ir Vokietijoje.

⁷ Pasirengimo narystei pagalbos priemonė.

skirtus pasiūlymus, Komisija siūlo nacionalinėms akredituotoms institucijoms teikti metinę valdymo patikinimo deklaraciją dėl visų pagal pasidalijamojo valdymo principą vykdomų programų, kaip tai jau daroma žemės ūkio politikos srityje.

Sanglaudos GD kiekybiškai įvertina išlygas pranešdamas apie bendrą įvertintą su rizika susijusią sumą ir įvertindamas finansinę riziką:

- **Bendra įvertinta su rizika susijusi suma (grindžiama patvirtintu klaidų lygiu)** siejama su kiekybiškai įvertinti klaidų lygiu, kaip visų 2007–2013 m. programų 2011 m. tarpinių mokėjimų procentine dalimi, ir Komisijos apskaičiuojama remiantis operacijų auditu, kurį atliko audito institucijos, ir dėl to susidariusiu klaidų lygiu, apie kurį pranešta jų 2011 m. metinėse kontrolės ataskaitose, generaliniams direktoratams jas patvirtinus. Bendra su rizika susijusi suma yra 3,1–6,8 % Regioninės politikos generaliniame direktorate ir 2–2,5 % Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generaliniame direktorate.
- **Įvertinta finansinė rizika** siejama su 2007–2013 m. programų, dėl kurių atitinkami generaliniai direktoratai neturi pagrįsto patikinimo ir todėl pateikė išlygą, poveikiu. Įvertintas išlygų finansinis poveikis yra 632–1 427 mln. EUR Regioninės politikos generaliniame direktorate ir 59 mln. EUR Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generaliniame direktorate. Šios sumos sudaro atitinkamai nuo 2,1 % iki 4,8 % ir 0,6 % 2011 m. atliktų mokėjimų.

Apskritai Regioninės politikos GD generalinio direktoriaus ir Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD generalinio direktoriaus MVA nurodytų išlygų kiekybinis įvertinimas nėra tiesiogiai palyginamas su konsoliduotu sanglaudos politikos srities klaidų, kurias Audito Rūmai nustatė savo metinėje ataskaitoje, lygiu. Pagrindinių skirtumų priežastys:

- Tai, kad vertinamos *įvairios programos*, gali turėti įtakos tyrimo rezultatams. Audito Rūmai savo apskaičiavimus grindžia reprezentatyviaja operacijų imtimi (mokėjimais) ir ją ekstrapoluoja visoms išlaidoms pagal sanglaudos politiką, nors Komisija apskaičiavo būtent konkretaus fondo lygį, kuris skirtas kiekvienai pagal vienodas valdymo ir kontrolės sistemas vykdomai programai arba jų grupėms.
- *Laiko skirtumas*. Komisija apskaičiuoja su rizika susijusią sumą per vėlesnį kontrolės ciklo etapą, palyginti su Audito Rūmų pranešamu klaidų lygiu. Pagal atitinkamus reglamentus valstybių narių pateiktos metinės kontrolės ataskaitos yra dėl 2010 m. išlaidų, nors klaidų lygis, apie kurį kasmet praneša Audito Rūmai, apskaičiuojamas remiantis tais metais nustatytais klaidomis.
- Komisija vykdo *daugiametę* kontrolės strategiją, kad įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai deramai įvertintų kontrolės sistemų veikimą. Tačiau Audito Rūmai turi pateikti metinę audito nuomonę. Nors vykdant tam tikras programas klaidų rizika gali būti laikoma priimtina, jei ji vertinama daugiamečiu pagrindu, atliekant metinį skaičiavimą daugelyje programų ir valstybių narių ji galėtų viršyti apskaičiuotą vidurkį. Dėl šios priežasties, **visiškai pateisinama, kad su rizika susijusi suma, kurią Komisijos tarnybos nurodo savo MVA dėl struktūrinių veiksmų, nustatyta atsižvelgiant į įvairius pagal daugiameses valdymo ir kontrolės sistemas taikomus poveikio mažinimo ir taisomuosius veiksmus** (pagal kuriuos leidžiami ištaisymai praėjus keleriems metams po to, kai valstybė narė išmoka lėšas paramos gavėjams, o Komisija – valstybėms narėms). Todėl Audito Rūmų patikinimo pareiškime klaidų lygis paprastai yra didesnis, nes įtrauktos klaidos, kurios gali būti ištaisytos vėlesniais metais, kai tik veiksmų imsis visi kontrolės grandinės dalyviai.

- Kiekybinis klaidų lygio įvertinimas kartais grindžiamas *skirtingomis prielaidomis*, ypač kai klaidos realios vertės paklaida yra nežinoma. Pavyzdžiui, priešingai nei Komisijos tarnybos, Audito Rūmai kiekybiškai vertina sunkius viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimus atžvelgdami į visą sutarties vertę, tačiau realusis ekonominis nuostolis ES biudžetui apsiriboja papildomomis pelno maržomis rangovams, kurie iš tokių pažeidimų turi naudos.

Komisijos tarnybos išanalizavo Audito Rūmų 2006–2009 m. nustatytas klaidas ir jų analizę pateikė darbiniame dokumente.⁸ Šiame dokumente parodoma, kad atitikimo reikalavimams kriterijų nesilaikymas ir viešųjų pirkimų taisyklių arba procedūrų klaidos yra labiausiai paplitusios sanglaudos politikos srities klaidų rūšys. Netinkama audito seka ir neteisingas bendro finansavimo normos apskaičiavimas projektų, iš kurių gaunamos pajamos, atveju taip pat yra klaidų šaltinis. Atlikta analizė rodo, kad projektų atranka ir finansavimo reikalavimų neatitinkančios išlaidos yra pagrindinės atitikimo reikalavimams klaidos, o viešųjų pirkimų atveju pagrindinis klaidų šaltinis yra pasiūlymų vertinimas, netinkamų konkurso procedūrų taikymas ir skelbimo klausimai.

2011 m. Komisija pateikė kitos daugiametės finansinės programos pasiūlymus, be kita ko, pasiūlydama kelis svarbius patobulinimus, visų pirma pasidalijamojo valdymo klausimu (kuris sudaro apie 80 % biudžeto), siekdama patobulinti finansavimo schemų struktūrą, spręsti klaidų rizikos klausimą, mažinti paramos gavėjų ir kitų suinteresuotųjų šalių administracinę naštą, taip pat mažinti einamąsias kontrolės sąnaudas. Persvarstydama Finansinį reglamentą, Komisija pasiūlė akredituotoms institucijoms įvesti prievolę teikti metinę visų pagal pasidalijamojo valdymo principą vykdomų programų valdymo patikinimo deklaraciją, taip kaip jau daroma žemės ūkio politikos srityje.

2014–2020 m. sanglaudos politikos pasiūlymuose Komisija taip pat siūlė toliau gerinti finansų valdymą ir biudžeto išlaidų tvarkingumą: leisti per metus sulaikyti 10 % išmokų valstybėms narėms ir metines sąskaitas patvirtinti tik tada, kai valstybės narės pateiks patvirtintas metines kiekvienos programos finansines ataskaitas.

Pavyzdžiui, valstybių narių teikiama patikima ir išsami finansinė informacija ir audito duomenys yra viena iš sričių, kuriose būtina gerinti padėtį. Todėl nuo šių metų pagal Sutarties 319 straipsnį Komisija biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai perduos metines valstybių narių santraukas su jų turinio analize. Prireikus Komisija nacionalinėms valdžios institucijoms rekomenduos, kaip būtų galima toliau gerinti atsiskaitymo priemonės, visų pirma už nacionalinio audito rezultatus ir nuomones, kad indėlis į Komisijos patikinimo procesą būtų didesnis.

Komisija ragina valstybes nares parodyti savo įsipareigojimą gerinti atskaitomybę ir skaidrumą, prireikus stiprinant kontrolės priemones likusiu dabartinio programavimo laikotarpiu, visų pirma dėl pirmojo lygio valdymo patikrų prieš Komisijai patvirtinant išlaidas. Ji taip pat jas ragina laikytis gairių dėl klaidų ištaisymo ir metinių kontrolės ataskaitų, taip pat dėl metinių santraukų, kad jos Komisijai taptų vertingu papildomu patikinimo šaltiniu ir būtų naudingas informacijos šaltinis biudžeto įvykdymą tirtinančiai institucijai. Komisija ragina visas valstybes nares sekti 15 valstybių narių⁹,

⁸ „Klaidų, padarytų įgyvendinant sanglaudos politiką 2006–2009 m., analizė. Veiksmai, kurių ėmėsi Komisija, ir tolesni veiksmai“, SEC(2011) 1179 galutinis.

⁹ Dėl ESF ir ERPF „bendrą patikinimo pareiškimą“ savo metinėse santraukose savanoriškai nurodė 15 valstybių narių: Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Jungtinė Karalystė, Kipras, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija ir Vengrija.

kurios į savo metines santraukas jau įtraukė patikinimo pareiškimus, pavyzdžiu ir imtis kitų priemonių, kurios parodytų jų išipareigojimą užtikrinti patikimą ES lėšų finansinį valdymą ir skaidrumą.

3.4. Išorės pagalba, vystymasis ir plėtra

Įkūrus Europos išorės veiksmų tarnybą, patikslintos ES biudžeto administravimo ir apskaitos taisyklės. Lėšos EIVT darbuotojams ir Komisijos delegacijų darbuotojams skirtos atskirai delegacijų eilutėje, siekiant delegacijose atskirti Komisijos ir EIVT pagrindines užduotis ir kartu išlaikyti tam tikrą lankstumą. Užtikrinant, kad darbuotojai (ir kiti administraciniai išteklių) būtų naudojami tiems tikslams, kuriems jie buvo skirti, delegacijų vadovams suteiktos bendros EIVT ir Komisijos instrukcijos ir gairės¹⁰ dėl delegacijų darbuotojų valdymo.

2010 m. lapkričio 24 d. peržiūrėjus Finansinį reglamentą, ES delegacijų vadovai pirmą kartą savo metines perigaliotųjų leidimus suteikiančių pareigūnų ataskaitas papildė patikinimo deklaracijomis.

Be to, delegacijų vadovams pateikta EIVT ir Komisijos bendrai sutarta Europos Sąjungos delegacijų valdymo sistema¹¹. Šiam tikslui įsteigtas (iš EIVT ir Komisijos atstovų sudarytas) iniciatyvinis komitetas delegacijų klausimams (EUDEL).

Kaip rekomendavo Europos Audito Rūmai, siekiant toliau MVA papildyti patikinimo pareiškimu, Vystymosi ir bendradarbiavimo generalinis direktoratas sukūrė pagrindinį rodiklį likutinių klaidų finansiniam poveikiui įvertinti po to, kai įgyvendintos visos atitikties kontrolės priemonės. Pradėjus audito darbą dabar tikimasi, kad toks rodiklis bus pateiktas 2012-ųjų ataskaitinių metų ataskaitoje. Plėtros generaliniame direktorate jau turimas toks lėšų, kurios tvarkomos pagal decentralizuoto valdymo principą, rodiklis. Bandomasis darbo planas buvo įgyvendintas siekiant padidinti aprėptį, kad būtų įtrauktos lėšos, kurios tvarkomos pagal centralizuoto valdymo principą.

Kaip pabrėžta vidaus auditorius bendrojoje nuomonėje, kontrolės priemonėmis teikiamas patikinimas dėl išorės pagalbos, kurią vykdo dekoncentruotos delegacijos, turi būti tobulinamas geriau planuojant ir prižiūrint.

3.5. Moksliniai tyrimai ir kitos vidaus politikos sritys

Mokslinių tyrimų generalinių direktoratų bendra audito strategija (įskaitant intensyvią audito kampaniją kartu su sisteminių klaidų ekstrapoliacija) dėl **Šeštosios bendrosios programos (6BP)** (2002–2006 m.) buvo sėkminga audito aprėpties ir pasiektų audito rezultatų požiūriais. Laikotarpio pabaigoje daugiametis likutinių klaidų lygis¹² labai sumažėjo ir labai priartėjo prie 2 % tikslo. Nors 6BP išlygos buvo paliktos galioti, kontrolės priemonių sąnaudomis nebūtų galima pagrįsti papildomomis pastangomis siekiant mažesnio negu 2 % klaidų lygio.

¹⁰ C. Day ir D. O'Sullivan pasirašytas 2011 m. gruodžio 20 d. raštas dėl delegacijų darbuotojų valdymo.

¹¹ JOIN(2012) 8 *final*, 2012 m. kovo 28 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio bendrai užsienio ir saugumo politikai bendras sprendimas dėl Europos Sąjungos delegacijų valdymui skirtų bendradarbiavimo mechanizmų.

¹² Dėl daugiametio likutinių klaidų lygio daromas realus klaidų poveikis ES biudžetui, atsižvelgiant į per visą bendrosios programos laikotarpį atliktų ištaisymų ir susigrąžintų sumų mastą.

Kiek tai susiję su **6BP**, 2011 m. **Informacinės visuomenės ir žiniasklaidos GD generalinio direktoriaus** nustatytas klaidų lygis (mažesnis kaip 2 %) patvirtino dar 2010 m. pradėtą taikyti metodą toliau kiekybiškai nevertinti patikinimo deklaracijų, nes tikėtasi, kad per 2011 m. daugiametis klaidų lygis (t. y. skaičiuojamas visai 6BP) nukris iki mažesnės negu tikslas ribos.

Septintosios bendrosios mokslinių tyrimų programos (7BP) (2007–2013 m.) įgyvendinimas įgavo pagreitį 2011 m., nes programą įgyvendinti įpusėta ir baigiami projektai, kuriuos pradėta įgyvendinti programos pradžioje. Kaip minėta pernai pateiktuose laikinuose klaidų lygiuose, reprezentatyvioji audito imtis parodė, kad bendras klaidų lygis viršija 2 % ribą. Todėl Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas ir mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga¹³ nuo 2011 m. dėl 7BP nustatė išlygas.

2011 m. įdiegtos paprastinimo priemonės turėtų turėti teigiamą poveikį klaidų lygiui ateityje. Likusios galimybės sumažinti klaidų lygį bus visų pirma nustatomos imantis šių veiksmų: gerinant gaires ir grįžtamąją informaciją apie dažniausias klaidas dalyviams ir auditoriams; tobulinant *ex ante* kontrolės strategiją; atliekant tinkamą *ex post* auditų skaičių siekiant kartu su lėšų susigrąžinimo veiksmais per daugiametės perspektyvos laikotarpį sumažinti likutinių klaidų lygį. Nors ir bus imtasi šių priemonių, įgyvendinat 7BP kontrolės priemonių strategiją likutinių klaidų lygis pasibaigus 7BP gyvavimo ciklui bus 2–5 %.

Pagal galiojančias procedūras už mokslinių tyrimų biudžeto valdymą yra atsakingi septyni įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai. Kiekvienas jų siekia nustatyti savo biudžeto dalies reprezentatyvų klaidų lygį. Dėl to atsiranda nemažai planavimo apribojimų ir įvairios tarnybos atlieka ne vieną tų pačių paramos gavėjų auditą. Dėl šios priežasties buvo sutarta, kad nuo 2012 m. visi mokslinių tyrimų srities direktoratai taikys **bendrą reprezentatyviąją audito imtį**. Pirmiausia tai sumažins audito našta paramos gavėjams, nes sumažės kartotinių auditų.

Komunikacijos GD generalinis direktorius **paliko galioti išlygą dėl reputacijos, kurią pirmą kartą pateikė 2008 m. dėl to, kad Komisijos tarnybos galimai nesilaikė taikytinų teisės aktų dėl intelektinės nuosavybės teisių**. Imtasi daugumos veiksmų plane išdėstytų taisomųjų veiksmų, tačiau dėl nuolatinių pokyčių žiniasklaidos srityje (pavyzdžiui, žiniasklaidos stebėjimo sistema arba plačiai naudojamos naujosios žiniasklaidos priemonės) atsiranda naujų reikalavimų laikymosi problemų, kurios turi būti išspręstos prieš panaikinant šią išlygą, ir tą tikimasi padaryti kitais metais.

Įgyvendinant **už švietimą, audiovizualinius klausimus ir kultūrą** atsakingo generalinio direktoriaus centriniu lygiu¹⁴ valdomus veiksmus, klaidų lygis **sumažėjo iki mažesnės negu 2 % ribos** ir 2010 m. išlygą dėl centralizuoto tiesioginio valdymo būtų galima panaikinti po to, kai bus įgyvendinti veiksmingo mažinimo veiksmai ir bus naudojama reprezentatyvesnė imtis.

Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomosios įstaigos direktorius pranešė apie pažangą įgyvendinant veiksmų planus, kuriais siekta tobulinti valdymo dotacijų kontrolės sistemas. Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga, sumažėjus klaidų lygiui, panaikino pernykštę išlygą dėl kultūros ir jaunimo programos. Tačiau **vykdomoji įstaiga nusprendė pateikti naują išlygą dėl mokymosi visą gyvenimą programos**. Siekdama išspręsti pirmiau minėtų išlygų klausimą vykdomoji įstaiga po 2010 m. MVA, kurioje visoms įstaigos

¹³ Mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga tik kosmoso ir saugumo veiklos porūšiams.

¹⁴ Centriniu lygmeniu valdomi veiksmai sudaro 11 % už švietimą, audiovizualinius klausimus ir kultūrą atsakingo generalinio direktoriaus valdomų lėšų.

valdomoms programoms, įskaitant mokymosi visą gyvenimą programą, buvo numatytos mažinimo priemonės, jau priėmė veiksmų planą. Įstaiga ir toliau stengsis padėti paramos gavėjams laikytis reikalavimų, pirmiausia patvirtinamųjų dokumentų teikimo reikalavimų.

Vidaus reikalų GD generalinis direktorius 2011 m. MVA padarė dvi išlygas: viena buvo susijusi su pavojais reputacijai dėl vėlavimų įgyvendinant didelės apimties IT sistemą, SIS II projektą. Įgyvendinant šį projektą, 2011 m. padaryta didelė pažanga sėkmingai diegiant šią didelės apimties IT sistemą. Išsamus veiksmų planas visiškai įgyvendintas, bet dėl naujų įvykių, pavyzdžiui, atsakingos valstybės narės nesugebėjimo pateikti vienos iš pradžių bandymams numatytos testavimo priemonės, atsirado papildomų vėlavimų ir naujų vėlavimų dėl plėtojimo nacionaliniu lygmeniu tam tikrose valstybėse narėse arba vėlavimų centrinės sistemos lygmeniu. Antroji (ir nauja) išlyga yra susijusi su finansine rizika dėl likutinių klaidų lygio neaudituojoje dotacijų imtyje pagal finansines programas „Terorizmo ir kitos su saugumu susijusios rizikos prevencija, parengtis ir padarinių valdymas“ (CIPS) ir „Nusikalstamumo prevencija ir kova su nusikalstamumu“ (ISEC). Šios programos skirtos palyginti naujoms politikos sritims ir naujiems paramos gavėjams, todėl Vidaus reikalų GD generalinis direktorius yra įsitikinęs, kad didesnis auditų skaičius kartu su gausesniu ir geresniu paramos gavėjų informavimu artimoje ateityje padės sumažinti klaidų lygį.

Įmonių ir pramonės GD generalinis direktorius pratęsė išlygos dėl Europos kosmoso agentūros (EKA) finansinės atskaitomybės patikimumo galiojimą. 2011 m. buvo toliau stiprinama Komisijos stebėsenos ir kontrolės strategija dėl EKA: ji toliau audituos EKA teikiamas finansines ataskaitas, taip pat skatins ir rems EKA įgyvendinant savo veiksmų planą, kuris parengtas siekiant laikytis EKA išorės audito komiteto rekomendacijų ir gerinti finansinės atskaitomybės Komisijai kokybę. Atsižvelgiant į dabar įgyvendinamus veiksmus, Komisija tikisi, kad padėtis bus greitai ištaisyta: taip sumažės klaidų lygis ir ši išlyga galiausiai bus panaikinta. Be to, pasitelkti išorės ekspertai padėjo užtikrinti 2011 m. į ES balansą įtrauktų ilgalaikio turto sumų patikimumą.

Komisija patenkinta vykdomu darbu visose savo tarnybose sprendžiant intelektinės nuosavybės teisių laikymosi klausimus ir ragina jas imtis būtinų priemonių, kad ši išlyga 2012 m. būtų panaikinta. Ji palankiai vertina gaires¹⁵ dėl intelektinės nuosavybės teisių valdymo Komisijoje.

Komisija palankiai vertina nedidelį likutinių klaidų lygį per paskutinį mokslinių tyrimų 6BP gyvavimo ciklą, taip pat atkreipia dėmesį į lūkesčius ir apribojimus 7BP audito strategijoje.

Komisija atkreipia dėmesį į išlygą dėl Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomosios įstaigos valdomos mokymosi visą gyvenimą programos, nepaisant atlikto darbo siekiant geriau informuoti paramos gavėjus apie reikalavimus. Ji ragina įstaigą dėti daugiau pastangų.

Komisija pripažįsta, kad tokių didelio masto IT sistemų kaip SIS II kūrimas ir valdymas yra ypač sudėtingi. Ji įdiegė tvirtus valdymo mechanizmus ir, kiek tai susiję su SIS II, toliau teiks pirmenybę veiksmingo valdymo palaikymui ir glaudžiam bendradarbiavimui su suinteresuotosiomis šalimis.

¹⁵ „Praktinės rekomendacijos EK darbuotojams dėl intelektinės nuosavybės teisių, autorių teisių ir prekės ženklų apsaugotų darbų“, 2010 m. lapkričio mėn.

4. ĮVAIRIOMS SRITIMS SVARBŪS KLAUSIMAI IR SPRENDIMAI

4.1. ES biudžeto papildoma nauda

Komisijos valdymo rezultatų ataskaitose neapsiribojama tik atsiskaitymu, kaip laikomasi finansinių taisyklių ir klaidų lygio. Svarbūs parodytini veiksniai yra ES biudžeto išlaidų kokybė ir papildoma nauda. Savo MVA įgaliojėji leidimus suteikiantys pareigūnai paaiškina, kaip jie panaudojo jiems skirtus finansinius ir žmogiškuosius išteklius, kad įgyvendintų jiems kolegijos nustatytus politikos tikslus, ir parodo, kaip ta politika davė papildomos naudos ES visuomenei. Metinių veiklos ataskaitų rengimo galiojančiuose nurodymuose raginama daugiau dėmesio skirti šiai atsiskaitymo rūšiai.

2012 m. vasario mėn. pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 318 straipsnį Komisija pirmą kartą pateikė **ES finansų vertinimo pagal pasiektus rezultatus ataskaitą**¹⁶. Ataskaitoje siekiama apžvelgti ES programų tikslus ir pasiektų rezultatų poveikį atsižvelgiant į programų vertinimo metu pasiektą programų įgyvendinimo etapą. Kasmet apžvelgiant apibrėžtą skaičių programų, kurių svarbiais vertinimais jau galima naudotis, šioje ataskaitoje vidutinės trukmės laikotarpiu galima apžvelgti įvairias finansines programas pagal skirtingus valdymo metodus. Ši ataskaita apima dvi pagrindines sritis ES tiesioginės finansinės intervencijos sritis: švietimą ir mokslinius tyrimus.

Be to, Vidaus audito tarnyba labai stengėsi apibrėžti savo veiklos audito sistemą ir šiuo klausimu auditoriams parengti savo vidinę mokymo programą.

Komisija nurodo Generaliniam sekretoriui ieškoti galimybių, kad į metinę vertinimo ataskaitą, rengiamą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 318 straipsnį, būtų įtraukta daugiau informacijos ir ji apimtų įvairias iš biudžeto finansuojamas veiklos sritis, įskaitant tinkamus nurodymus dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo rekomendacijų, ir kartu būtų didelė dalimi pagrįsta veiklos rezultatų informacija, pavyzdžiui, vertinimo ataskaitomis, MVA ir prie biudžeto projekto pridedamomis veiklos ataskaitomis.

4.2. Skaidrus atsiskaitymas už mokėjimų nutraukimą ir sustabdymą, finansinių klaidų ištaisymus ir susigrąžintas sumas pagal pasidalijamojo valdymo principą¹⁷

4.2.1. Informacija apie Komisijos mokėjimų nutraukimą ir sustabdymą

Atsižvelgdama į savo įsipareigojimą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai savo 2008 m. veiksmų plane – stiprinti savo struktūrinių veiksmų priežiūros funkciją, Komisija paragino savo tarnybas nutraukti mokėjimų procedūras ir pasiūlė, kad kai tik pradėdama laikytis teisinių sąlygų, taikyti mokėjimų sustabdymo procedūras. Kiek tai susiję su pasidalijamuoju valdymu, **Komisija nutraukia arba sustabdo** mokėjimų procedūras, kai tik yra faktų, rodančių didelius valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemų trūkumus.

Tarnybos, atliekančios operacijas pagal pasidalijamojo valdymo principą, savo MVA pranešė apie visus nutraukimo ir (arba) sustabdymo sprendimus. Ši informacija apima susijusias veiklos programas ir valstybes nares, trūkumų pobūdį, pagrindinius faktus, į kuriuos

¹⁶ COM(2012) 40 *final*.

¹⁷ Šioje dalyje minėti duomenys yra negalutiniai, nes Audito Rūmai dar turi atlikti jų auditą tikrindami negalutines 2011 m. ataskaitas.

atsižvelgus priimtas kiekvienas sprendimas, ir sprendimo poveikį biudžetui. Ši informacija yra svarbus pagrįsto patikinimo ir atskaitomybės aspektas.

Priėmus naują 2007–2013 m. programavimo laikotarpiui taikomą nutraukimo priemonę, generaliniai direktoriai, veikiantys pagal pasidalijamojo valdymo principą, 2011 m. priėmė oficialius sprendimus **nutraukti 91 programos mokėjimo terminus** (iš viso 2 634 mln. EUR). Kolegija taip pat priėmė keturis¹⁸ sprendimus **sustabdyti mokėjimus** pagal 2007–2013 m. programas. Mokėjimai neatnaujinami tol, kol perįgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai negauna aiškių audito įrodymų, kad pašalintos tos srities sustabdymo ir (arba) nutraukimo priežastys, kad atlikti reikiami finansinių klaidų ištaisymai ir kad būsimoms Komisijos tvirtintinoms išlaidoms nėra tolesnės rizikos.

Komisija patvirtina, kad įgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai turėtų metodiškai nutraukti mokėjimų procedūras ir siūlyti kolegijai neatnaujinti procedūrų tol, kol atitinkamos nacionalinės institucijos nepradeda laikytis taikytinų sąlygų ir neįgyvendina reikiamų taisomųjų priemonių.

4.2.2. Finansinių klaidų ištaisymai, kuriuos valstybėms narėms atlikti nurodė Komisija

Kitus **finansinių klaidų ištaisymus**, apie kuriuos pranešta, **valstybėms narėms atlikti nurodė Komisija**. Regioninės politikos generalinis direktoratas pranešė, kad bendra finansinių klaidų ištaisymų po ES auditų per 2000–2011 m. laikotarpį suma yra 7,13 mlrd. EUR. Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas pranešė apie 1,8 mlrd. EUR, o Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas – apie 7,7 mlrd. EUR sumą.

Europos Sąjungos metinių ataskaitų aiškinamosiose pastabose pateikiama išsamesnė informacija apie finansinių klaidų ištaisymus, dėl kurių sprendimus priėmė ir kuriuos per tuos metus įgyvendino Komisija, taip pat apie susigrąžintas lėšas.

4.2.3. Informacija iš valstybių narių apie finansinių klaidų ištaisymą ir susigrąžintas sumas

Ištaisyti neteisėtai išmokėtų lėšų klaidas yra svarbus patikimo finansų valdymo aspektas. 2011 m. buvo toliau stengiamasi prireikus reikalauti ištaisyti finansines klaidas, gerinti valstybių narių duomenų apie finansinių klaidų ištaisymus ir susigrąžintas sumas kokybę ir skatinti naudotis geriausia patirtimi siekiant patobulinti susigrąžinimo mechanizmus valstybių narių ir ES lygmeniu.

Kiek tai susiję su pasidalijamuoju valdymu, MVA pateikiama išsami informacija apie valstybių narių atliktus finansinių klaidų ištaisymus, apie kuriuos jos pranešė Komisijai, ir nacionalinių kontrolės sistemų vertinimas. Sanglaudos politikos srityje valstybės narės finansinių klaidų ištaisymus atlieka po jų pačių arba ES atlikto audito. Apie juos pranešama iki kovo 31 d. – po vienerių metų, taigi 2011 m. jos pranešė apie 2010 m. atliktus ištaisymus. Vis dėlto perįgaliotieji leidimus suteikiantys pareigūnai iki savo MVA pasirašymo dienos pranešė naujausius iki tol gautus duomenis.

Kiek tai susiję su regionine politika, valstybės narės pranešė, kad iki 2010 m. pabaigos jų atliktų 2000–2006 m. programų finansinių klaidų ištaisymų bendra suma – 5,1 mlrd. EUR. Valstybės narės pranešė, kad šios finansinės klaidos ištaisytos panaikinant (beveik

¹⁸ Vienas sprendimas sustabdyti mokėjimą pagal ERPF programą Kalabrijoje (Italija) ir trys sprendimai sustabdyti mokėjimus pagal ESF Balearų salose (Ispanija), Kalabrijoje (Italija) ir Provanso-Alpių-Žydrojo Kranto regione (Prancūzija).

4 mlrd. EUR arba 78 % visos susigrąžintos sumos) arba susigrąžinant sumas iš atskirų paramos gavėjų (apie 1,1 mlrd. EUR arba 22 %).

Dėl 2007–2013 m. ERPF / SF programų valstybės narės pranešė, kad 2010 m. ištaisytų finansinių klaidų vertė buvo 212 mln. EUR (156 mln. EUR panaikintų sumų, 31 mln. EUR susigrąžintų sumų ir 25 mln. EUR nesusigrąžintų sumų). 2011 m., pasirašydamos MVA, valstybės narės pranešė, kad bendra ištaisytų ERPF / SF programų klaidų vertė buvo 342 mln. EUR.

Dėl 2007–2013 m. ESF programų valstybės narės pranešė, kad 2010 m. ištaisytų finansinių klaidų vertė buvo 52 mln. EUR (33 mln. EUR panaikintų sumų, 4 mln. EUR susigrąžintų sumų ir 15 mln. EUR nesusigrąžintų sumų).

4.3. Išankstinio finansavimo naudojimas

Komisija pažymi, kad preliminarios 2011 m. metinės ataskaitos rodo, kad išankstinio finansavimo suma šiek tiek sumažėjo. Šią sumą sudaro trys pagrindiniai elementai:

- Pirmiausia, tradiciniu išankstiniu finansavimu pagal įvairias programas siekiama užtikrinti, kad paramos gavėjai turėtų reikiamą lėšų srautą savo programoms ir veiklai pradėti. Kiek tai susiję su išlaidomis pagal daugiamečių programas, paprastai būdinga, kad pirmaisiais programavimo laikotarpio metais išankstinio finansavimo sumos būna didesnės. 2010–2011 m. įsibėgėjus kelių tokių programų įgyvendinimui, išankstinio finansavimo sumos praranda svarbą, palyginti su galutiniais mokėjimais.
- Antra, finansinės priemonės vis labiau naudojamos kaip papildomos struktūrinių fondų ir EŽŪFKP finansavimo priemonės. Dėl savo pobūdžio finansinės priemonės sudaro didelę dalį išankstinių mokėjimų ir dėl to supanašėja su išankstiniu finansavimu. Komisija stiprina šios srities stebėseną, kaip paaiškinta 4.4 skirsnyje.
- Galiausiai, valstybėms narėms pagal pasidalijamojo valdymo principą išmokėto išankstinio finansavimo sumos, kurias papildoma papildomos išankstinio finansavimo sumos, kurios yra dalis priemonių paketo, priimto siekiant kovoti su ekonomikos krize. Taip pat atidžiai stebima, kaip šios išankstinio finansavimo sumos įgyvendinamos.

Nors įvairių programų išankstinis finansavimas yra būtinas, kad gavėjai galėtų pradėti vykdyti savo projektus, ES finansinius interesus reikia apsaugoti ir atsižvelgti į veiklos ir sąnaudų efektyvumo apribojimus. Komisija pasiūlė Finansinio reglamento pakeitimus¹⁹, kuriais siekiama gerinti tolesnius veiksmus dėl išankstinio finansavimo.

4.4. Finansinės priemonės

Finansinės priemonės gali turėti dauginamąjį poveikį: jos yra būdas pritraukti papildomų lėšų iš nacionalinių ir regioninių biudžetų, viešųjų arba privačiųjų bankų ir kitų investuotojų, kad padidėtų bendra investicijoms turima suma. Šis dauginamasis poveikis skiriasi pagal finansinės priemonės rūšį, bet ankstyvo vertinimo metu buvo nustatyta, kad kiekvieno į finansinę priemonę investuoto euro svertinis poveikis – 3,4–7,5 EUR papildomų lėšų.

Kai finansinėmis priemonėmis naudojamosi daugiau, atsiranda naujų vidaus kontrolės ir atskaitomybės problemų. Komisija stebi tokių priemonių naudojimą ir už tai atsiskaito pagal

¹⁹ Pasiūlyta peržiūrėto Finansinio reglamento 87 straipsnio 4 dalis.

Tarpinstitucinio susitarimo²⁰ 49 straipsnį dėl priemonių, įgyvendinamų pagal centralizuoto netiesioginio valdymo principą, ir dėl jungtinių iniciatyvų su EIB ir EIF pagal regioninę politiką.

Generaliniai direktoratai, kurie naudoja **finansines priemones**, politikos ir valdymo aspektus aprašo MVA 1 ir 2 dalyse, o šių priemonių stebėjimą mini 3 dalyje.

Komisijos tarnybos parengė specialų tarnybų darbinį dokumentą²¹, kuriame aprašyta, kaip nuo 2010 m. pabaigos valstybėse narėse naudotasi finansinėmis priemonėmis, šiuo atveju – struktūriniais fondais. Be to, taikomas teisinis pagrindas²² buvo iš dalies pakeistas, siekiant užtikrinti, kad metinėse programų įgyvendinimo ataskaitose atsiskaitymas už finansinius ir įgyvendinimo klausimu vyktų reguliariai, standartizuotai ir privaloma tvarka. Tai nuo 2012 m. vidurio labai pagerins Komisijos turimą informaciją. Ja remdamasi Komisija iki 2012 m. spalio mėn. pateiks pirmąją ataskaitą dėl finansinių priemonių.

Ekonomikos ir finansų reikalų generalinis direktoratas į savo MVA įtraukė lentelę, kurioje nurodytos visos finansinės priemonės dėl kurių paskirtas politinis arba įgyvendinimo GD, taip pat informacija apie nustatytą stebėsenos ir kontrolės tvarką, visų dalyvaujančių partnerių atsakomybė kartu su atsiskaitymo reikalavimų ir atskaitomybės grandinės aprašu.

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktoratas iš dalies pakeitė taikytiną teisinį pagrindą, patobulindamas reikalaujamas sąlygas tam tikroms finansinėms priemonėms sukurti, taip pat sustiprinti jų įgyvendinimą ir priemonėms grąžintų išteklių panaudojimą²³.

Komisija pradėjo vertinimą, kad iki 2012 m. pabaigos pateiktų kiekvienos valstybės narės analizę ir bendrą finansinių priemonių naudojimo įvertinimą.

Komisija taip pat atliko teminį atrinktų finansinių priemonių įgyvendinimo auditą, kad pagal atskirus gavėjus įvertintų, kokį patikinimą galėtų suteikti dėl šių priemonių įgyvendinimo.

Komisija visoms tarnyboms nurodo MVA pranešti apie savo veiklą, susijusią su finansinėmis priemonėmis. Ji taip pat nurodo už struktūrinius ir kaimo plėtros fondus atsakingoms tarnyboms savo 2012 m. MVA pranešti vertinimo rezultatus ir šioje srityje atliekamą audito darbą.

Komisija ragina kitas institucijas į jos pasiūlymą dėl kito programavimo laikotarpio reaguoti teigiamai, pasiūlydama toliau stiprinti finansinių priemonių stebėsenos mechanizmus.

4.5. Tolesni veiksmai: kontrolės priemonių ekonominė nauda ir vidaus kontrolės sistemų proporcingumas rizikai

Komisijai tenka atsakomybė patikimomis kontrolės priemonėmis ir veiksmingu veiklos rezultatų vertinimu ne tik užtikrinti, kad lėšos būtų leidžiamos tinkamai, bet taip pat imtis priemonių, kuriomis reaguojama į poreikį supaprastinti išlaidų programas, kad lėšų gavėjams ir visiems dalyviams sumažėtų administracinė našta ir išlaidos, pagal Komisijos pažangaus

²⁰ Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo (2006/C 139/01).

²¹ SWD(2012) 36 *final*.

²² Reglamentas Nr. 1083/2006, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos dėl struktūrinių fondų.

²³ 2011 m. liepos 14 d. Reglamentas Nr. 679/2011, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1974/2006 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP).

reglamentavimo darbotvarkę²⁴. Nors pažanga daroma įgyvendinant dabartines programas²⁵, Komisija pasiūlė didesnio užmojo paprastinimą ateityje.

Pagal patikimo finansų valdymo principą reikalaujama, kad **kontrolės priemonės būtų veiksmingos, efektyvios ir ekonomiškos**. Kontrolės strategijos turėtų būti skirtos rizikingesnių sričių kontrolės priemonėms: tokios tikslinės kontrolės priemonės suteiktų pagrįstą patikinimą Europos mokesčių mokėtojui, o paramos gavėjams leistų daugiau dėmesio nei šiandien skirti politikos tikslų pasiekimui.

4.5.1. Finansinio reglamento peržiūra

Finansiniame reglamente išdėstytos bendrosios visoms politikos sritims taikytinos finansinės taisyklės ir principai. Pirmiausia, 2010 m. gegužės mėn.²⁶, Komisija pradėjo Finansinio reglamento peržiūros procesą. Pasiūlymu sustiprinamas poreikis suderinti kontrolės sistemas su nustatyta rizika ir kontrolės priemonių ekonominiu efektyvumu. Jame aiškiai nustatoma bendroji įgyvendinimo sistema: ji apima visus valdymo būdus (įskaitant bendrąją pasidalijamojo valdymo sistemą) ir ja nustatomos specialios naujoviškų finansinių priemonių ir apdovanojimų taisyklės. Tiesiogiai Komisijos valdomų dotacijų srityje pasiūlyme konkrečiai skatinama naudoti supaprastintus metodus reikalavimus atitinkančioms išlaidoms apskaičiuoti (pavyzdžiui, vienkartinės išmokos, nustatyto dydžio sumos ir standartinius vieneto įkainius), lengvinamos išlaidų, deklaruotų pagal paramos gavėjo įprastą apskaitos praktiką, priėmimo sąlygos ir įdiegiamos paprastesnės mažų dotacijų procedūros.

Į dabartinį peržiūrėto Finansinio reglamento projektą bus įtrauktos nuostatos, pagal kurias tarnyboms reikės teikti informaciją apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą, pagal tokią sistemą taikomų kontrolės priemonių ekonomiškumo įvertinimą ir tikėtino klaidų rizikos lygio įvertinimą, kai teisėkūros institucijai teikiami nauji arba patikslinti pasiūlymai dėl išlaidų. Be to, pagal peržiūrėtą reglamentą bus reikalaujama, kad įgaliotasis leidimas suteikiantis pareigūnas, nustatydamas vidaus kontrolės sistemas, atsižvelgtų į ekonomiškumą ir metinėje veiklos ataskaitoje pateiktų bendrą kontrolės priemonių ekonomiškumo įvertinimą.

2011 m. birželio mėn., laukdami šių reikalavimų, generaliniai direktoratai į teisėkūros procedūra priimamų aktų pasiūlymus dėl išlaidų programų po 2013 m. įtraukė pagal kontrolės sistemas nustatytų kontrolės priemonių ekonomiškumo įvertinimą ir numatomo rizikos lygio dėl taikytinų taisyklių nesilaikymo įvertinimą.

Atsižvelgdama į tai, kad Finansinis reglamentas yra pagrindinės konkretiems sektoriams taikomų teisės aktų gairės, Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą iki vasaros atostogų pasiekti susitarimą.

4.5.2. 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos (DFP) paprastinimo darbotvarkė

Platesnės galimybės pagal peržiūrėtą Finansinį reglamentą sudarė sąlygas Komisijai pateikti pasiūlymų dėl didesnio užmojo paprastinimo priemonių, pritaikytų paramos gavėjams ir kitoms suinteresuotosioms šalims užtikrinant, kad ES lėšos būtų išmokėtos aiškiai, suprantamai ir paprastai. Komisija pateikė kelis pasiūlymus, kad kontrolės priemonės būtų proporcingesnės ir ekonomiškesnės. Pavyzdžiui, bendros žemės ūkio politikos srityje pasiūlyta

²⁴ COM(2010) 543.

²⁵ Pavyzdžiui, 2011 m. Septintajai bendrajai mokslinių tyrimų programai pradėtos taikyti specialios paprastinimo priemonės, lėšų skyrimo laikas sumažėjo beveik 30 dienų.

²⁶ COM(2010) 815 galutinis.

smulkiems ūkininkams skirta schema daugeliui ūkininkų, nedidinant finansinės rizikos ES, būtų sumažinta administracinė našta. Kitas pavyzdys – galimybė mokslinių tyrimų lėšų gavėjams rengiant išlaidų atlyginimo prašymus naudotis savo įprasta apskaitos praktika.

Siekdama užtikrinti, kad paprastinimas nepadidintų klaidų rizikos, Komisija suvokia poreikį siūlyti proporcingas priemones, atsižvelgiant į kontrolės ekonomiškumą ir numatomą reguliavimo reikalavimų nesilaikymo lygį, kaip Nuomonėje 1/2010 teigė Audito Rūmai. Visų pirma, Komisija jau ėmėsi priemonių dėl šių Audito Rūmų nurodytų problemų: pagerino finansavimo schemų struktūrą, kad sustiprintų valdymo ir kontrolės mechanizmus; supaprastino dotacijų schemas kartu įgyvendindama politikos uždavinius; nustatė tinkamus rizikos valdymo vertinimo standartus, pagal kuriuos atsižvelgiama į kontrolės priemonių ekonomiškumą.

Šie paprastinimo elementai leistų Komisijai geriau suderinti savo kontrolės sistemas su nustatyta rizika ir sumažintų klaidų tikimybę.

4.6. Komisijos kovos su sukčiavimu strategija

Priėmus naująją Komisijos kovos su sukčiavimu strategiją²⁷, parengtas vidaus veiksmų planas²⁸. Todėl reikės, kad visi generaliniai direktoratai iki 2013 m. parengtų kovos su sukčiavimu strategijas vietos lygmeniu. Šios srities priemonės (pvz., specifinės paramos gavėjų rizikos analizė, glaudi atrinktų projektų ar sutarčių stebėseną arba bet kurios kitos sukčiavimo rizikos mažinimo priemonės) jau išdėstytos kai kuriose metinėse veiklos ataskaitose, kartu nurodant konkrečius kovos su sukčiavimu veiksmų, kurių buvo imtasi per ataskaitinius metus, rezultatus ir bet kuriuos patikinimo elementus, kuriuos jais būtų galima pagrįsti. Tai bus toliau apibendrinama 2012 ir 2013 m. MVA.

Komisija nurodo tarnyboms, vertinant savo vidaus kontrolės sistemas, į MVA įtraukti informaciją apie sukčiavimo prevenciją, parodant sektorių strategijos įgyvendinimą ir aprašant sukčiavimo rizikos mažinimo priemones.

²⁷ COM(2011) 376 galutinis.

²⁸ SEC(2011) 787 galutinis.